

VESTITORUL

ORGAN AL EPARHIEI ROMÂNE UNITE DE ORADEA ȘI REVISTĂ DE CULTURĂ RELIGIOASĂ

Redacția și Administrația :
Parcul Ștefan cel Mare No. 8.

Apare
la 1 și la 15 a fiecărei luni

ABONAMENT :
Parohiile : 200 Lei
Particularii : 160 Lei
Membrii Agrului 100 Lei

PARTEA OFICIALĂ

No. 2531/1939.

Nou concurs de primire la Sf. Teologie.

Pentru complenirea locurilor rămase văcante în Seminarul Nostru teologic pe ziua de 19 August crt. se publică un nou concurs.

Tinerii români uniți cu chemare la Sf. Preoție și doriți să intre în Clerul Diecezei Noastre până la data de 15 August crt. își vor înainta cererile însoțite de următoarele acte :

1. Extras de botez (dela preot).
2. Certificat de studii (bacalaureat).
3. Extras de naștere dela ofițerul stării civile.
4. Certificat de moralitate dela parohul propriu, cuprinzând și înfățișări despre părinți candidaților și familia lor.

5. Certificat de moralitate dela Catehetul care candidatul i-a propus religie în ultimul an de școală.

CertIFICATELE de sub 4 și 5 se vor trimite direct Episcopiei sau se vor da candidatul în plic închis și sigilat.

Toți aspiranții în ziua de 19 August crt. orele 8 a. m. se vor prezenta personal la Seminarul teologic din Oradea, spre a fi vizitați de către medic.

Taxa de întreținere în Seminar va fi 4000 Lei. Cei săraci și cari se vor distinge vor putea primi reduceri sau bursă.

* Frații Preoți despre cele de mai sus îi vor informa pe toți tinerii din parohii cu chemare la slujba Domnului și cu pregătirea recerută, îndemnându-i să intre slujitori ai Sfântului Altar.

Deodată facem un călduros apel către Preoți și credincioși ca să facă rugăciuni, ca Dumnezeu să ne dea multe și alese vocațiuni preoțești. Mai ales să ofere spre acest scop Paraclisele din postul S. Mării.

Oradea, Șed. Cons. din 15 Iulie 1939.

No. 2690/1939.

Concurs la două locuri în Colegiul „Pio Romeno“ din Roma.

Pot concura tineri greco-catolici a) bacalaureați ori absolvenți ai școlii normale având diploma de învățător ;

b) actualii seminariști, cari au dat dovadă de progres frumos în studii și de purtare morală ireproșabilă.

Cererile se vor înainta acestui Ordinariat până la 1 Sept. 1939.

Cei de sub a) le vor însoți de aceleași documente cași concurenții la Seminarul Teologic diecezan, specificate mai sus la No. 2531/1939, sub 1., 2., 3., 4., 5., către cari ver mai adăuga :

6. O declarație prin care se obligă că nu se vor inapoia din Roma până la finea studiilor, petrecând vacanțele în locul de vilegiatură al Colegiului și că se vor hirotoni ca preoți celibi.

7. O declarație din partea părinților, prin care aceștia se învoesc că nu îl vor să studieze la Roma, să petreacă acolo vacanțele, și să se hirotonească ca preot celib, se obligă totodată a suporta cheltuelile recerute pentru călătorie, cărți, taxe școlare și îmbrăcăminte.

8. Certificat despre starea sanitară.

Cei de sub b) vor însoți cererile numai de actele specificate sub 6. 7. și 8.

Cei admiși în Colegiul din Roma sunt bursieri, adecă primesc acolo gratuit casă și masă. De îmbrăcăminte, cărți, taxe școlare și spese de călătorie însă au să se îngrijească ei.

Tot ei vor suporta și cheltuelile împreunate cu pașaportul.

Recurenții se vor prezenta personal la Seminarul teologic din Oradea, în ziua de 2 Sept. crt. unde vor fi supuși unui nou examen medical.

No. 2293/1939.

Sărbători naționale.

Publicăm mai jos spre știre și conformare ultimul Jurnal al Consiliului de Miniștri cu No. 1467, prin care se regulează din nou participarea autorităților, a trupei sub arme, a elevilor și premilitarilor la serviciile divine ce se oficiază la sărbătorile Naționale și ale Familiei Regale.

»Consiliul de Miniștri în ședința sa dela 17 Mai 1939, văzând Jurnalul Consiliului de Miniștri No. 2574

din 13 Octomvrie 1938 și No. 669 din 24 Februarie 1939 cât și dispozițiunile art. 18 din legea regimului general al Cultelor.

DECIDE:

Art. I. Toate cultele vor oficia servicii religioase la solemnitățile naționale și la cele ale Familiei Domnitoare.

Ora când se vor oficia servicii religioase va fi fixată în fiecare județ de Prefectura județului.

Art. II. In afară de cazul când legi, regulamente, sau dispozițiuni speciale nu dispun participarea în corpore, la serviciile religioase ce se vor oficia la solemnitățile naționale și la cele ale Familiei Domnitoare, vor lua parte șefii autorităților de Stat, județ sau comună și ai instituțiilor depinzând de acestea, cum și comandantul celei mai mari unități din garnizioană: ei vor participa la serviciul religios ce se va oficia la biserica ortodoxă română din localitate.

Dacă în localitate este biserică greco-catolică (unită) ajutorii șefilor autorităților de Stat, județ sau comună, cum și ajutorul comandantului celei mai mari unități din garnizioană vor lua parte la serviciul religios ce se va oficia la aceasta biserică.

La bisericile sau casele de rugăciuni ale celor-

alte culte, vor participa delegați ai șefilor autorităților arătați la aliniatul prim și ai armatei. In măsura posibilului, acești delegați vor aparține cultului bisericii sau casei de rugăciuni unde se oficiază serviciul religios.

Art. III. Dacă la solemnitate ia parte și trupa sub arme, aceasta va participa la serviciul religios dela biserica ortodoxă.

Trupă sub arme va lua parte și la solemnitățile dela Catedralele Episcopale ale Bisericii române unite din Blaj, Cluj, Oradea, Lugoj și Baia-Mare.

Premilitarii vor participa la serviciile religioase ce se vor oficia la bisericile sau casele de rugăciuni ale cultelor cărora aparțin.

Art. IV. Elevii școalelor de Stat sau confesionale vor participa la serviciile religioase ce se vor oficia la bisericile sau casele de rugăciune ale cultelor cărora aparțin.

Art. V. Cu executarea dispozițiunilor acestui Jurnal să însărcinează Miniștrii: Cultelor, Internelor, Apărării Naționale, Aerul și Marinei și Educațiunii Naționale.

Art. VI. Dispozițiunile din Jurnalul Consiliului de Miniștri anterioare se anulează.

Oradea, 15 Iulie 1939.

Morala în neorânduială

Este un fapt cunoscut de mulți: este o mare neorânduială în morală, în vieța morală. Afătea, și nu puține, suflete uitând demnitatea și siguranța lor, care consistă în temerea lui Dumnezeu și îndeplinirea poruncilor sale, se întorc la idei vulgare, spre nimicuri.

Câți creștini și catolici de nume, ba chiar practicanți, nu au despre religie decât idei mici, idei egoiste, idei mărginite la fericirea prezentă, la un izvor de vieță ușuratic, la un mic succes monden, la puțină știință bătătoare la ochi și gălăgioasă, la nimicuri!

Odată, conștiința publică s'ar fi revoltat în fața unor situații familiare, mai bine zis extra-familiare, sau contra-familiare, în fața unui fapt care azi este considerat de nevinovat chiar de oameni cinstiți, practicat uneori de chiar îndrumători autorizați ai moralității.

Legea naturală se întunecă, fiecare își fabrică o mică moralitate, cu totul relativă, dar foarte rudimentară, pe care o potrivește cu patimile proprii, o acomodează cu plăcerile proprii, cu capriciile, cu interesele sale. Se ajunge acolo că nu-și mai reproșează căderile, consideră acest lucru ca natural, ba chiar necesar. Divorțul, conviețuirea nelegiuită, se consideră ca lucruri admise; furtul nu-i rău, dacă e acoperit sub pavilionul comercial, sau se intitulează »o abilitate în afaceri«. Injurăturile, batjocurile la adresa lui Dumnezeu și a aproapelui se consideră justificate dacă sunt manifestative ale indignării! Instinctele ne atrag în jos, nu mai privim în sus. »Grozavă gândire, spunea

Bosuet, să nu-ți vezi nimic deasupra capului propriu«. Iată de ce se nasc viții necunoscute, monstri de zgârcenie, rafinare de voluptate etc., cari nu mai au nume. Câți nu cetesc cărți pe cari cutează să le deschidă numai oamenii cu slabe moravuri.

Poruncile se reduc cu voia la simple sfaturi, se aleg acelea cari convin la diferitele ocazii, după plac. Energia morală, nefiind o calitate a multora, fiind rare caracterele de oțel, repede ajunge omul să urmeze din timp în timp, acele precepte cari nu-l jenează prea mult, nu-i cer prea mult.

Inclinarea naturală a pornirilor, servitutea patimilor grele și molesitoare, exercitarea plăcerilor suspecte, nedisciplinarea spiritului care toate voiește să le știe, permițându-și cu toată opreliștea legii morale, cetirea publicațiilor infecte, frecventarea spectacolelor, agente de corupție, nedisciplinarea voinței, care fuge de orice constrângere; nedisciplinarea inimii care nu mai calculează cu atenția fină, familiaritățile limbii, limbajul vulgar, privirile îndrăznețe și provocatoare, relațiile prea libere, ieșirile nebune și fără control, moravurile destrăbălate, frecventarea din interes sau plăcere sau chiar respect omenesc a persoanelor a căror legătură este nepermisă sau dăunătoare; lipsa de rușine, dansurile destrăbălate, despre cari spunea cineva: »Nu înțeleg cum o mamă poate să lase, fără să roșească, pe ficele sale, la atari dansuri«; scăderea dureroasă a simțământului moral, dispariția buneicuvințe, prăbu-

sirea cinstei, a respectului dreptății și a obligațiilor contrase; toate acestea sunt ca niște afluenți cari măresc fluviul imoralității, care scufundă cu repeziciunea sa acele cămine, cari erau considerate inviolabile, până într'atâta că sănătatea morală se consideră ștearsă de pe suprafața pământului.

Ne vom întreba de unde provine această dizordine? Omul poate fi lăsat să fie condus de instinctele sale, de dorințele sale, de interesele sale, de sentimentele sale. Ceea ce conduce lumea, sunt ideile. În urma urmei, lumea merge înainte sau dă înapoi, urcă sau coboară, după ideile cari se seamănă în mijlocul ei. Aproape întotdeauna modul nostru de-a acționa este proporționat gândurilor noastre. După cum gândurile noastre au tendință de înălțare sau de coborîre, așa acțiunea noastră va fi nobilă și curajoasă sau josnică și lașe.

Cine seamănă ideile în lume? Filozofii, gânditorii. Dar se va zice, ce influință pot să aibă, deoarece cărțile lor nu sunt cetite de public, de mulțime. Totuși influința lor este enormă, deoarece tezele lor cari par accesibile numai claselor mai înalte, se coboară în mulțime prin vulgarizatori, în operele mai modeste, în reviste, în ziare, în broșuri, răspândind în felul acesta ideile cari influențează îndrumarea morală a omenirii. Ideile lor sunt transportate mai ales prin învățământ: fie prin cel primar, unde maestrul nu sunt înarmați întotdeauna cu adevărata filozofie, de multe ori chiar de loc, conduși fiind de idei naturaliste; fie prin învățământul secundar și universitar, unde manualele sunt pline de filozofie necredincioasă, dar trebuesc necesar propuse, fie din dispoziție, fie din cauza profesorului plin de astfel de idei, asimilate la izvorul necredinței multiforme.

Ne mirăm adeseori, când auzim pe tineri exprimând unele idei scâlciate, obiectiv false despre viață. Iși motivează destrăbălarea prin înclinarea naturală lăsată de Autorul naturii, respingând orice idee de educație morală, ca ceva rău. Omul după ei este bun dela natură, dar educația îl strică, se înțelege educația în genere, oricare ar fi ea, dar mai ales cea morală. Mirarea ne scade însă când vedem cu indignare că apar cărți scrise de unii teologi, fie zis de nume, cari apără aceste idei bolnave, pentru a justifica unele curente de viață socială modernă, dar dezastruoasă pentru suflete, injectând veninul mortal al necredinței, al imoralității, conducând direct la naturalismul materialist păgân. Tineretul va ceti atari cărți fiind ale maestrilor proprii; le va însuși poate adeseori forțat, dar totuși le va însuși.

Ce mai zicem când tineretul trebuie să vadă exemplul scandalos în viața morală a propriilor maestrul? Fiind întins câmpul moral, orice abatere a celor cari îndrumază produce dubii, nesiguranță în cei îndrumați! Câte exemple, câte îndrumări greșite nu se dau și nu se primesc!

Răul prinde încet dar sigur rădăcini, va crește în arbore mare, care va acoperi cu umbra sa lumina binelui, sufocându-l. Dizordinea în felul acesta se împărtășește sub masca filozofiei. Fel de fel de idei se bat în cap. Rezultatul va fi desrădăcinarea ideilor drepte, lepădarea așa zisului »jug moral«.

Adepții lui Nietzsche disprețuesc morala în mod absolut. Pentru Nietzsche, virtutea slăbește pe om distrugându-i forța. Morala este un agent de slăbire, care a dat înapoi omenirea; este o nicotină, este un produs stricacios pe care omul trebuie să-l elimine cu orice preț, care înveninează toată concepția lumii.

Nietzsche, atins de nebunie, și-a sfârșit zilele într'o casă de sănătate; dar teoriile sale au întâlnit în societatea contemporană numeroși adepți, cari profesază cu o fervoare fără seamăn principiul atât de comod, dar dezastruos, care lasă frâu liber tuturor patimilor: »Nimic nu este adevărat, totul este permis«.

Alții urăsc morala, temându-se că poate e adevărată. Morala creștină este dușmanul lor neîmpăcat, deoarece le propune urcușul spre ideal, pe când ei preferă acestei înălțări curajoase, coborîrea mizeră a patimilor josnice.

Alți filozofi s'au gândit că pentruca omul să se poată conduce, îi este destul să aibă rațiunea. Ce tristă experiență au făcut de fapt?

Mulți propun o morală neutră. Un congres al liber-cugetătorilor a stabilit: »Programele școlilor trebuie să înceteze de-a fi bazate pe vreo idee a lui Dumnezeu«. Deci școală fără Dumnezeu! Școala dumnezeilor omenești, temporan atotputernici, dar falși!

Poate oare să existe de fapt adevărată neutralitate? Chiar atunci când oficios se stabilește o oarecare religiozitate în școală, cu intenția introducerii lente dar sigure a adevăratei ireligiozități, oare nu se face ca în practică să fie o curată spoială, propunându-se o religie falsă, făcându-se și rânduindu-se multe lucruri contra legilor lui Dumnezeu, motivate prin forță majoră. Dar este oare forță majoră contra voinței exprese a lui Dumnezeu?

Neutralitatea este forma ostilității cea mai demnă de disprețuit, deoarece ea privește pe Dumnezeu ca pe o cantitate neglijabilă. Este imposibil ca să concepem o viață neutră! A neutraliza morala, este a o lipsi de ceea ce o face eficace și binefăcătoare. Inseamnă a disprețui pe autorul ei!

Iată de ce e grea unirea sufletelor în viața socială și religioasă! Nu se trăiește după legile lui Dumnezeu, după morala adevărată. Amoralitatea e în contradicție cu credința!

Dacă se iau moralei motivele sale superioare, supranaturale, se înlocuește cerul albastru și luminos cu unul de plumb, sub care virtuțile nu se pot desvolta, după cum nu se desvoltă florile sub un cer fără soare.

Singură morala creștină, completă și adevărată,

propusă direct de singura Biserică a lui Isus Cristos, este aceea care obligă, fiind promulgată de Dumnezeu și având posibilitatea de sancțiune. Ea singură este capabilă să pună în inima omului prin har, posibilitatea de-a ne îndeplini datorințele.

Propagarea moralei lui Cristos este un ordin de

zi pentru fiecare creștin, oricari ar fi riscurile. Ne impune acest lucru situația noastră de creaturi, depinzând absolut de Făcător; apoi privilegiul de-a fi fiii lui Dumnezeu, răscumpărați de acelaș Mântuitor, și sfințiți de acelaș Spirit Sfânt!

P. Dr. Petru Suciu.

Chemare la praznicul Maicii Sfinte din 15 August la Sf. Mănăstire din Drăgești-Bihor

Numai câteva zile ne despart de cel mai mare praznic al Sf. Fecioare, când creștinii din toate părțile pământului se vor întrece — în avântul lor fiesc — întru a lăuda și preaslăvi pe Mama lor cerească, alergând cu toții la altarele Ei, unde să-i depună prinosul lor de recunoștință și iubire. De ce bucurie sfântă vor fi stăpânite inimile lor — în acea zi sfântă — numai adevărații fii ai Mariei o pot mărturisi! Nimic în lume n'ar fi în stare să le-o poată înăbuși; nici chiar faptul trecerii Mariei dintre cei vii, de pe pământ, care e praznicul zilei de 15 August, căci trecerea ei dintre pământeni nu a fost moarte, ci un dulce somn, ca apoi să fie ridicată de către Ingerii cu sufletul și cu trupul la cer, lângă tronul Fiului său. Acolo — mai vie ca oricând — era menită să fie mijlocitoare și apărătoare nestrămutată în folosul nostru, sărmani păcătoși!

Față de această însuflețită bucurie noi vom rămânea nepăsători? Niciodată, căci și noi suntem creștini și fii adevărați ai Mariei. Suntem convingși de aceasta și o cântăm în bisericile noastre:

Maria-i dulce Mamă,

Iar noi a ei copii;

La sânu-i cald ne chiamă,

Grăbiți a o iubi.

De aceea, în ziua scumpă a Mamei noastre, să urmărim pilda creștinilor de pretutindeni. Să fim prezenți cu toții: mare și mic, bătrân și tânăr la altarul Mariei, din sf. Mănăstire din Drăgești. Gestul nostru mărinimos va dovedi cu prisosință că suntem adevărați fii ai Mariei, nu atât cu vorba, cât mai vărtos cu fapta. Iar Maica sfântă va privi din ceruri zâmbitoare, ne va alina durerile și necazurile, ne va ușura povoaarele vieții și ne va asculta cu înduioșare rugile inimilor noastre, dăruindu-ne nouă, țării noastre și lumii întregi: pace și liniște, a căror trebuință se simte așa de mult în timpurile de față.

Deci cu toții la Drăgești, la 15 August.

Superiorul Mănăstirii

Pentru ținerea pelerinajului avem învoire specială dela Prefectura Județului Bihor, No. 20631/1939.

Acțiunea harului în America

Nu încapă îndoială că puterea lui Dumnezeu s'a arătat peste tot și în toate vremile. Și aceasta nu numai față de un popor, ci față de toate, cu abundență mare, și în oricare parte a lumii.

Aceasta putere se arată și azi cași în trecut prin minunile ce e în stare să le săvârșească atât în indivizi cât și în societate. Axioma: nu poate pomul rău să facă poame bune și invers, se verifică odată mai mult în istoria bimilenară a acestei instituții, care e Biserică catolică. Răvna ce ea o depune în sfințirea sufletelor este la fel unei albine harnice care nu cunoaște depărtări în a culege polenul sfințeniei și a evidenția prin minunile ce le-a săvârșit în suflete și prin care vorbește lumii în fața istoriei de originea

ei cu adevărat supranaturală, este în mod neîndoielnic mare. Aceasta notă caracteristică Ei, o face să fie mai mult iubită și pe noi ne silește să recunoaștem și exclamăm: »Mari și minunate sunt lucrurile Tale Doamne!«

E vorbă să se beatifice o femeie a cărei vieță exemplară și opere de binefacere îi dă dreptul să fie numărată și ea cași atâtea printre sfinți. Aceasta femeie e Maica Elisabeta Leton care s'a născut în anul 1774 și a murit la 1821 la Emmitsburg în America. Trecând dela protestantism la catolicism, întemeiază în Statele Unite sistemul școlilor parohiale și tot ea înființă acolo cel dintâiu orfelinat.

Astăzi se găsesc în Statele Unite 6000 de călugărițe din ordinul ei și printre familiile înrudite cu a sa se citează și aceea a președintelui Roosevelt.

Păr. Nicolae Cristea

Factorul cel mai important

Marele ziar luteran »Nya Degligt Allahanda« din Stockholm (Suedia) publică nu de mult considerațiunile ce urmează asupra Papalității: »Astăzi situațiunea e de așa, încât un Suedez creștin din Biserica Statului (cea luterană) trebuie să recunoască păstrarea Bisericii catolice ca factorul cel mai important al civilizației creștine.

Protestanții își dau deci seama că ei încă sunt interesați în această luptă. Deosebirile de păreri privitoare la dogma creștină nu mai sunt acum punctul esențial. Solemni și senini, de un spirit curat, dar conștienți și plini de smerenie, Papii propovăduesc Evanghelia creștină.

Biserica Romei a avut în zilele noastre o serie întreagă de capi însemnați. Ce Papi! Ioachim Pecci, care a luat numele de Leon XIII, al cărui zâmbet amabil și ironic convertia pe esteții veacului al 19-lea; Iosif Sarto sau Pius X, icoana evlaviei copilăriei, cași a sfințeniei; marele boier Iacob della Chiesa, Benedict XV, ale cărui silințe diplomatice în timpul marelui război, dacă n'au dus la înțelegere și la pace, au fost cu toate acestea, după părerea chiar a beligeran-

ților, singurele intervenții reale în vederea unei păci adevărate; și, mai aproape de noi; Achille Ratti, învâțatul bibliotecar și admiratorul naturii care, în clipa când Mussolini făcea revoluția sa, mântuia crucea pe seama Italiei și a lumii.

Și ce Secretari de Stat! Rampolla, Merry del Val, Gasparri, Pacelli. Ar fi o greșală să stăruim prea mult asupra competenței, experienței, destoiniciei lor diplomatice. Mari sunt aceste calități, dar ele totuși dispar în atmosfera morală în care au trăit acești oameni. Ei au renunțat la pacinica fericire a vieții familiare, la bunurile pământeste și la bucuriile acestei lumi, pentru a duce o viață de virtute aspră, o viață de asceți, în semn de ascultare față de un Stăpân și un Împărat, în ochii căruia căința tâlharului drept are mai mult preț decât orice.

Mare a fost Pius XI între oameni. El n'a rostit un cuvânt, el n'a spus o părere, el n'a luat o hotărâre care să nu îi fost menite pentru binele Bisericii. El a vorbit și stăpânilor acestei lumi și le-a spus adevărul mai limpede decât oricine.

(ig)

CRONICI

— **Exercițiile spirituale ale Ven. Cler.** vor avea loc și în anul acesta la Seminarul nostru diecezan. Ele se vor ține, ca în trecut, în 2 serii: întâia dela 22 la 26 August, iar a doua serie dela 29 August la 2 Septembrie. Vor lua parte toți preoții eparhiei.

— **Centenarul dela Beiuș.** Se împlinește la sfârșitul acestui an — 25 Decembrie — un veac dela moartea lui Samuil Vulcan, întemeietorul liceului din Beiuș și marele ctitor al literaturii și culturii românești. Prăznuirea centenarului se va face, după cât știm, în zilele de 25 și 26 Octombrie, când se va inaugura și noua aripă a liceului de băieți și noul local al liceului de fete clădit în întregime de I. P. S. Sa Episcopul Valeriu Traian Frențiu, generosul patron al ctitoriilor lui Vulcan și Pavel. Serbările centenare, suntem siguri, vor aduna la Beiuș mulți foști elevi și oaspeți, cari vor alerga din toate părțile spre a-și arăta recunoștința lor față de nemuritorul întemeietor, căruia Neamul românesc îi datorează atât de mult.

— † **Elena Chișiu,** născ. Corbu, soția preotului nostru din Bicaz—Sălaj, după lungi suferințe răbdate creștinește a trecut la cele veșnice în 7 Iulie a. c., într' al 29-lea an al vieții și al 9-lea al căsătoriei. O deplâng, în afară de soțul său, numeroase rude și cunoscuți. Odihnească în pace!

— **O școală primară în Capitală.** În str. Gh. Pallade nr. 56 din Capitală s'a deschis de un an încoace școală primară »Maica Domnului«, condusă de surorile din Congregația Bunevestiri dela Blaj. Vizitând aceasta școală un ziarist, d. Nicolae Ciocârdia publică în coloanele »Universului« din 1 Iulie a. c. un frumos articol despre excelentele impresii ce le-a avut, și încheie că după aceasta vizită înțelege pe deplin constatările făcute de delegatul Ministerului Educ. Naț., care la 16 Iunie a. c. scria în condica de procese verbale: »Viața în școală e condusă cu deosebit tact pedagogic de maica directoare. Programa analitică a fost aplicată cu pricepere și cu folos practic. Putem spune că școala înafară de cunoștințele pe care le dă elevilor, este și un adevărat cămin părintesc pentru copii, etc. La înflorirea ei au contribuit mult și Părinții Franciscani români uniți din București. Constatări de felul acesta nu pot decât să ne bucure pe toți.

— **Zile senine.** Cercetând Eminența Sa cardinalul Verdier, arhiepiscopul Parisului, la 5. 2. 1939 colegiul central al Fraților Școlilor Creștine, unde se găsesc tineri de 20 de naționalități, într'o cuvântare adresată celor din noviciatul al doilea le-a spus că fiii S. Ioan B. de la Salle sunt astăzi mai trebuincioși decât oricând pentru Biserică și societate. Ori unde s'a ivit școala fără Dumnezeu, prin imensul rău ce a pricinuit, a făcut să se simtă trebuința școlii creștine.

Cardinalul din Paris a adăugat că Biserica Franței așteaptă zile senine. Sunt atâtea semne. Când a vizitat nu de mult cartierul roșu Bobigny, o mie de oameni l-au întovărășit cântând »Je suis chrétien«.

— **Conversiune.** Văduva lui Calvin Coolidge, fost președinte al Statelor Unite, a trecut nu de mult la catolicism. »Denver Register« anunță că ea are de gând să intre într'o mănăstire.

— **Raportul unui ateu.** Emilian Varoslavski, secretarul general al bezbojnicilor, e nevoit să admită cel puțin 30 de milioane de adulți credincioși. Din patru milioane de locuitori ai Moscovei, deci, cel puțin 400.000 intră în această din urmă categorie. Ar exista, prin urmare, mai multe zeci de mii de comunități religioase. Publicând aceste date un »comisar al poporului«, ele sunt, firește, anevoie de controlat. Totuși, implicit, ele dovedesc zădărnicia propagandei bezbojnice de 20 de ani și mai bine. — »Religia« — mărturisește Varoslavski — »supraviețuește în orașe și sate și e neadevărat să spui că numai bătrânii cercează bisericile«. Pentru întărirea mărturiei sale, el aduce mai multe dovezi și încheie că vor trebui încă mulți ani până ce se va desrădăcina cu totul din suflete »superstiția religioasă«. Adică, paște murgule, iarbă verde.

— **Episcopi negri.** După episcopii chinezi și japonezi, hirotoniți de Papa Piu XI, iată că Papa Piu XII numește pe cei dintâi episcopi negri. Ei sunt: P. S. Sa Ignatie Kamarosandratana pentru Madagascar, numită insula roșie, adică a martirilor; P. S. Sa Iosif Kiwanuka, vicar apostolic de Nasaka în Uganda; P. S. Sa Iosif Faye, prefect apostolic de Ziguinckor în Senegal. La nebuniile naționalismului descreierat care în inima Europei proclamă religia rasei, a sângelui și a pământului nordic, cu pretenția ca această rasă (cea germană) să fie stăpâna absolută a tuturor raselor pământului (ein Herrenvolk), Biserica Romei răspunde cu fapte, ridicând la treapta cea mai înaltă a preoției, la episcopat, pe disprețuiții negri, pe cari până bine de curând albi (Europeni și Americani) când nu-i vindeau ca pe vite, îi linșiau pentru cea mai mică greșală. Faptele grăiesc dela sine. Nu e nevoie de comentariu.

Anunț școlar

La Liceul de fete »Sfânta Ursula« din Oradea, cu drept de publicitate pentru opt clase, două secții: modernă și reală, cu limba de predare română examenele de admitere în cl. I-a pentru sesiunea II-a se vor ține începând cu ziua de 1 Sept. a. c., iar înscrierile în celelalte clase începând cu ziua de 25 August a. c.

Mănăstirea »Sfânta Ursula« are un curs facultativ, unde se predau cunoștințe teoretice și practice, limbi, steno-dactilografie etc. Școală primară, de copii mici sistem Montessori. Toate cu limba de predare română.

Internatul este organizat modern, elevele primesc o educație aleasă. Limba de conversație română-franceză. Informațiuni și prospect se trimit la cerere.

INSTITUTUL „SFANTA TEREZA“

CLUJ, Str. Avram Iancu 58.

PROSPECT

Institutul »Sfânta Tereza« primește eleve pentru Liceul Menajer de 8 clase, și eleve pentru curs Normal de gospodărie.

În Liceul Menajer se primesc eleve și din alte școli practice și teoretice și din școli supra-primare cari vor intra în școală în urma unui examen în clasa corespunzătoare nivelului intelectual.

În cursul Normal de gospodărie se pot înscrie eleve cu Bacalaureat teoretic, industrial, comercial sau cu diploma de învățătoare și conducătoare. Înscrierile se fac începând cu data de **1 Sept. a. c.**

Fiind o școală de învățământ practic externatul se admite foarte greu.

Actele necesare sunt:

1. Actul de naștere.
2. Actul de naționalitate.
3. Actul de vaccin.
4. Certificatul școlar sau diploma în original.

Taxa pentru elevele de clasa 1, 2, 3, este 8000 Lei, plus taxa de cursuri 3000 Lei, în care se cuprinde taxa de înscriere 500 Lei, taxa de clădire 1000 Lei, taxa școlară 1000 Lei, uzarea vaselor, inspectorat, pat-spital, fond de fanfară străjerească 500 Lei.

Dela clasa VI—VIII, taxa de internat este de 10.000 Lei, plus taxa de cursuri sus menționată. Taxa pentru cursul normal la internat este de 10.000 Lei, plus taxa de cursuri 3500 Lei, (căci taxa școlară e de 1500 Lei), restul de 2000 Lei sunt taxele menționate la cursul inferior.

Rufăria necesară elevei în internat.

Câte 4—6 rânduri din lăngăria necesară de corp.
Câte 2 rânduri din lăngăria de pat.
O plapomă sau cuvertură de lână.
O pernă.
O saltea de păr de cal sau lână.
3 prosoape.
2 șervețe de șters tacâmul.
2 cârpe pentru bucătărie care se predeau școlii.
1 sac de rufe din americană (70—50 cm. cu numele scris. Tacâm complet se dă din partea internatului, înse eleve nu pleacă în vacanță până predă tacâmul complet și paharul.

Uniformele

Se confecționează în atelierile școlii noastre. Elevele care au costum străjeresc și-l aduc în întregime palton, bască, . . . tot modelul străjeresc. Ciorapi, băști și accesoriile uniformei se cumpără dela cooperativa școlii care procură și toate cărțile și rechizite școlare.

Toată lăngăria și uniformele vor fi marcate cu numele întreg cu ață roșie D. M. C.

Toate obiectele vor fi aduse odată cu sosirea elevei în internat. Elevele care nu au obiectele cerute trebuie să și-le procure imediat dela cooperativa școlii.

Direcțiunea.

Liceul Român Unit de Fete din Beiuș

AVIZ — PROSPECT**Condițiunile de primire la școală :**

Elevele cari cer pentru întâia oară înscrierea la școala noastră, vor anexa la cererea timbrată legal, următoarele acte : 1. Extras de naștere. 2. Act de botez. 3. Certificat de cetățenie. 4. Buletin de revaccinare. 5. Certificat școlar. Elevele cari nu vor prezenta actele acestea, cerute de regulament, vor fi respinse.

Taxele școlare, total : 2250 lei. Se pot plăti în rate : La înscriere 1250 lei. La Crăciun 500 lei. La Paști 500 lei. Elevele repetente vor plăti încă o taxă de 500 lei la înscriere.

Eventuale restanțe din anul precedent, se plătesc înainte de înscriere. Fără achitarea integrală a restanțelor, înscrierea nu se face.

Elevele vor purta obligator uniforma străjerească în școală și afară de școală. Obligator încă : costum pentru gimnastică, halat alb pentru gospodărie și un sorț alb pentru lucru de mână. Toate acestea se vor confecționa după modelul dat de cancelaria școlii. Pentru iarnă, elevele pot avea un *pullover*, dar numai modelul străjeresc, albastru închis.

Paltoanele și pardesiurile pot fi numai de culoare albastru închis, model străjeresc.

Pe lângă liceu funcționează Internatul *Pavelian* gr. cat. pentru fete, unde se primesc eleve de toate confesiunile. Internatul este condus de surori călugărițe din ordinul francez Assumpționist-Oblat. Pentru elevele ortodoxe ale școlii încă funcționează un internat al Episcopiei ortodoxe. Pentru informațiuni mai detaliate, în ce privește condițiile de primire în internate, părinții să se adreseze deadreptul Direcțiunii internatului respectiv.

Pentru elevele gr. cat. cu note și purtare bună, se poate cere reducere sau gratuitate la Internatul *Pavelian*, dela Episcopia română unită din Oradea.

Părinții nu-și pot plasa copilele în oraș ca eleve externe fără aprobarea Direcțiunii (pot fi plasate numai la gazdele indicate de Direcțiune).

În clasa I-a a Liceului pot fi înscrise numai elevele cari la 1 Sept. au 10 ani impliniți și nu au mai mult de 13 ani. Direcțiunea poate da dispensă de maximum o jumătate de an.

Clasa VIII-a funcționează cu secția literară.

Lucrările de început de an se vor face după cum se va anunța în ziare.

Examenul de corecție : taxa 100 lei de materie.

Examenul de admitere în cl. V-a : taxa 150 lei.

Examenul de admitere în cl. I-a (L. română și matematică) va fi precedat de vizită medicală. Taxa 80 lei.

Cererile de înscriere la aceste examene, timbrate legal, se vor înainta până în 20 August.

Pentru a putea asigura loc, atât în școală cât și în internate, cererile de înscriere să se înainteze cât de curând, chiar și pentru elevele, cari au urmat la școala noastră și în anul precedent.

* * *

Ținem să mai atragem atențiunea părinților, asupra faptului că : Liceul nostru stă sub patronajul Bisericii române unite — Episcopia de Oradea — și astfel studiul religiunii și educația religioasă se pune pe planul întâi. În fiecare clasă (și cursul superior) sunt 2 ore de religie, săptămânal, afară de educația religioasă în cadrele străjeriei și afară de exhortațiile ce li-se fac elevelor în fiecare Duminică și sărbătoare. Elevele din Internatul nostru *Pavelian*, au ocazia — zilnic — să asiste la Sf. Liturghie și să se împărtășească cu Sfintele Taine : izvorul de lumină, de putere și de viață sufletească.

Le spunem acestea pentru că socotim educația religioasă și sufletească, de baza oricărei educații. Chiar și sentimentul național — atât de nobil și necesar și el, — fără temelie unei serioase educații religioase, nu-i durabil și nu-i constructiv.

Alături de cultivarea sentimentului religios, în Institutul nostru se cultivă cu multă grijă, firește și sentimentul național românesc. Și cum nu s'ar cultiva acum când suntem liberi, în România liberă, dacă s'a cultivat și s'a păstrat — acest sentiment național — și sub regimul strein și asupritor de odinioară, (începând cu anul 1896), când eram singura școală românească secundară pentru fete, în tot cuprinsul Crișanei, Banatului și a Maramureșului.

Începând cu anul școlar 1939—40, liceul nostru (cu toate clasele și cu toate apartamentele) va trece în noua clădire, — aranjată după toate recerințele timpului, — clădire zidită de marele cititor de așezăminte culturale : Înalt Preasfințitul Dr. VALERIU TRAIAN FREŢIU, Episcopul român-unit al Orăzii.

Toate încaperile vechiului edificiu zidit pe vremuri, de alt mare binefăcător al culturii românești : Episcopul MIHAIL PAVEL, de pioasă amintire, vor trece la Internatul ce-i poartă numele. Astfel și Internatul se va putea aranja așa încât elevele să poată avea toată comoditatea și tot confortul unor Institute moderne.

DIRECȚIUNEA

ANUNȚ

Se aduce la cunoștința acelor Părinți, cari ar avea copii cu tragere spre viața sufletească mai desăvârșită, că Părinții Franciscani români de ritul greco-catolic, începând cu anul școlar 1939—40, redeschid colegiul lor din Oradea-Mare pentru formarea tinerețului franciscan român unit.

În acest Colegiu vor fi primiți tinerii pentru cursul secundar inferior. Dacă s'ar afla tineri, cari au făcut deja cursul secundar inferior, și ar dori să se consfințească vieții călugărești franciscane, vor putea fi primiți pentru clasele superioare până la bacalaureat, la Seminarul franciscan din Hălăucești Jud. Roman (Moldova).

Condițiunile de primire sunt :

1. Să aibă certificatele următoare : certificat de școală pentru ultima clasă făcută, certificat medical, certificat de bună purtare dela Paroh, actul de naștere și de botez.

2. În tot timpul studiilor de liceu atât pentru cursul inferior dela Oradea, cât și pentru cursul superior dela Hălăucești, vor plăti o taxă anuală de 4000 lei afară de îmbrăcăminte, cărți și taxele de examene. Aceasta până la bacalaureat. După ce vor fi dobândit bacalaureatul vor fi încorporați cu totul în familia franciscană română unită fără nicio taxă, urmând studiile de filozofie și teologie pentru a putea fi sfințiți preoți.

La intrare fiecare tânăr să aibă trusoul personal complet, adică: 6 cămași, 6 p. indispensabile, 6 ștergări, 2 flanele de iarnă, 6 perechi de ciorapi, 12 bațiste, 4 șervete, 2 rânduri de haine străjerești, 1 șapcă, 1 palton de iarnă, 2 perechi de ghete, perie de haine, de cap, de dinți, de ghete, o plapomă, 4 cearșafuri, o perină cu două fețe de perină, o saltea 180+80, un tacâm complet.

Pentru ulterioare informațiuni a se adresa la Direcțiunea Colegiului din Oradea-Mare Piața Ioșia Nr. 16, pentru elevii de curs inferior și la Direcțiunea Seminarului din Hălăucești, Jud. Roman, pentru cursul superior.

Superiorul Franciscanilor
Români-Uniți.

BIBLIOGRAFIE

Poarta Cerului adică adevărata devoțiune către Prea Curata Fecioară Maria, explicată credincioșilor în 33 de cuvântări de Preot profesor *Albino Carnagnola*, traducere de P. G. Fireza S. I. Editura Provinciei Române S. I. Totești—Cârnești, Hunedoara 1938. Pag. 334. Prețul 80 de lei.

De Maria nunquam satis. Niciodată nu se va vorbi destul despre Maria, Maica lui Dumnezeu. Cu aceste cuvinte ne întâmpină traducătorul chiar pe pagina întâia a masivului volum spre a justifica o muncă și o grijă mare, întradevăr, de iubitor al Mariei în traducerea prea frumoasei cărți **Poarta Cerului** a marelui cuvântător și scriitor ascet *Albinus Carnagnola*. Acest dicton îndreptățește apariția cărții chiar în Apusul atât de generos întru a împleni splendide ghirlande de laudă aceleia care a profetizat: „*Iată de acum mă vor ferici toate neamurile*”. Cum nu va îndreptăți-o la noi? Suntem atât de săraci în cărți frumoase scrise despre Preacurata! „*Poarta Cerului*” vine să umplă un gol iar faptul că acest gol se umple cu o traducere trebuie cu atât mai mult semnalat. Autorul cărții A. Carnagnola și traducătorul român D. G. Fireza sunt o cheazăsie că literatura Mariannă la noi se îmbogățește cu o traducere frumoasă a unei cărți renumite chiar în Apusul râvnic de totdeauna. Și ne bucurăm. Felicităm pe P. G. Fireza și ne ferim totodată și pe noi, luând în mână cartea ce apare îngrijită și în frumoase condițiuni tehnice la Oradea. Avem acum o evanghelie caldă a Preacuratei și în românește. Toți o putem citi, toți o putem medita, mai mult, Preoții au de unde se inspira pentru predicile ce trebuie să le rostească în mii de prilejuri ce li se dau în slujba sufletelor. Personalitatea Preacuratei Fecioare privilegiile, virtuțile sunt zugrăvite magistral cu tot ce are mai de seamă Biserica Catolică, în discursuri arhitectonice și pline de vibrații serafice. Chipul de a o cinsti cu folos e înfățișat deasemenea în multiplele lui practice evlavioase iar pădurea de pilde alese ce încheie orice cuvântare ne fac și mai luminos adevărul explicat pentru că în sfârșit rugăciunea să ne încălzească inima și să ne ducă la cinstirea la iubirea dulce a aceleia care e Impărăteasa cerului, și a pământului despre care Sf. Bernard a spus că are în mână tot tezaurul ceresc al harului și „*nici un har nu vine din cer pe pământ fără să nu treacă prin mâinele Mariei*”. Iar Sf. Bonaventura luând în seamă rolul cel are Sf. Fecioară în împăr-

țirea acestui har fără de care nu se poate de mântuire adaogă „*Nimeni nu poate intra în cer fără să treacă prin puterea Mariei, cu printr-o poartă*”. Așa că bine și foarte frumos rămâne și titlul cărții care desigur se va schimba pentru cinstitorii sinceri ai preacuratei în adevărata *Poartă a Cerului* pentru că prin cunoșterea solidă a Preacuratei să ajunge la o iubire curată, iar prin iubire înfocată la o totală jertfă de sine în slujba Ei, care e tot una cu aceea a lui Isus. De unde se zice: Ad Iesum per Mariam, prin Maria la Isus. Iată ce ne poate aduce cartea *Poarta Cerului*. Cum să n'o recomandăm?

P. I. Gârleanu.

Pr. Ioan Georgescu: Ioana Bigard, Intemeietoarea Operei pontificale S. Apostol Petru. Tip. Asociațiunea pentru Cultura Poporului Român din Maramureș, Sighet 1939

Rev. mul canonic I. Georgescu, conducătorul diecezan al Operelor misionare, a redat în cele 16 pagini vieța Ioanei Bigard, intemeietoarea Operei Sf. Apostol Petru pentru clerul băstinaș, stăruind mai ales asupra strădaniilor ei pentru această operă apostolică și misionară.

Când se comemorează cei 50 de ani de existență a Operei, se cuvenea ca și în biserica noastră unită cu Roma, să se facă amintire despre această nobilă creștină, toată dragoste pentru lățirea împărăției lui Isus Cristos până la marginile lumii.

Purtată de Dumnezeu prin greutăți mari din tinerețe, prin mizeriile familiare, Ioana alege partea cea bună, laturea sfântă a suferinței. Impăcată în sufletul ei, vrea ca pentru totdeauna să moară lumii. Nu degeaba își da tainic numele de Maria Crucii! Din suferința ei va răsări însă ca un spic bogat Opera pentru clerul băstinaș. Va fi toată vieța apostol, contribuind din bunurile personale și din alte ajutoare la susținerea multor clerici, fie din Japonia, fie din Coreea, Manciuria și aiurea. Frumoasa biserică dedicată Sf. Francisc Xaveriu din Kyoto, cât de puternic glăsuște arătându-și binefăcătoreia, care i-a procurat existența. Cât de providențial a fost pentru Operă, episcopul Cousin din Nagasaki, prin scrisoarea sa istorică adresată Ioanei! Cu toate greutățile începutului, ce minunată contribuție a adus la opera misionară activitatea Ioanei! În zilele noastre a putut ajunge numărul preoților băstinași la 6000, iar al seminaristilor la 20.000. Nădăjduim că această scurtă dar bine încheiată expunere a Rev. mului Georgescu va contribui în măsură mare la cunoașterea și dezvoltarea Operei Sf. Apostol Petru și în Biserica noastră, unde începutul modest s'a făcut deja.

Dr. Ilie Dăianu. Prin unire la tărie și mărire. Extras din „Decalogul”, Aprilie 1939, București, 8 pagini în 8°, prețul?

P. I. D. își reîpărește din *Decalogul* studenților noștri dela București, cuvântarea rostită la încheierea anului școlar 1937—38 la 29 Iunie, în prezența directorului, a profesorilor și a elevilor istoricului liceu de băieți S. Vasile cel Mare din Blaj. Această cuvântare e o interesantă sinteză a ideilor principale din evoluția poporului român. Acest popor e o creație a Romei imperiale. Roma Cesarilor, mai ales a neasemuitului împărat Traian, l-a făcut poporul-sentinelă, cu misiunea de a apăra civilizația latină împotriva barbarilor. Fatalul destin al acestui neam e înstrăinarea lui de maică sa. Urmarea acestei înstrăinări e dispariția noastră din conștiința popoarelor de cultură, mai ales din aceea a conștientărilor noștri latini, enigma istorică a evului mediu (mai bine de o mie de ani), cea tristă epocă despre care poetul a exclamat cu durere:

*Cade-o noapte 'ntunecoasă,
Noapte oarbă, floroasă,
Ca fundul pământului,
Ca taina mormântului.*

Reîntâlnirea parțială a fiului cu mama se face prin unirea Românilor Ardeleni cu Biserica Romei la 1700. Acest act autorul pe dreptul îl numește „o inspirație fericită”, venită de sus, dela Dumnezeu, de a reîncopia firul rupt prin vitregia veacurilor, cu acea Romă care ne-a dat ființa, existența și caracterul nostru de popor latin și creștin. Fiind parțială această întâlnire, parțială e și izbânda. E chemarea noilor generații, în deosebi a celor ce se perândă în școlile Blajului să muncească din răspuțeri ca binefacerile culturale ale S. Unirii de care astăzi se împărtășesc numai unii Români să fie bunul comun al tuturor. Atunci — săvârșind și unirea religioasă a tuturor Românilor cu Biserica singur mântuitoare a Romei — vom fi mai aproape de idealul cel mare latin și creștin. Iată firul conducător al acestei frumoase cuvântări: prin unire, la tărie și mărire!